Gemeente leudal

Raadsvoorstel

Openbare Raadsvergadering

Datum 11 december 2023 **Agendapunt**

Onderwerp Verbetervoorstel betreffende proces zon- en windenergie
Portefeuillehouder(s) De heer drs. M. Graef (wethouder)

Inhoudelijk voorstel
Op 28 april 2020 is het beleidskader "Duurzame Energie" (zon en wind) vastgesteld. Het beleidskader geeft de kaders waarbinnen initiatieven - door middel van een openstellingsronde - kunnen worden uitgewerkt en ontwikkeld. Vervolgens is in 2021 een openstellingsronde voor zonne-energie gehouden. De ingediende initiatieven zijn afgewezen omdat ze niet voldeden aan de eisen uit het beleidskader.

Tijdens de raadsvergadering van 28 september 2021 werd duidelijk dat niet alle raadsleden zich gerealiseerd hebben welke impact het beleidskader duurzame energie kan hebben. Hierdoor is weerstand ontstaan tegen de plannen en is het idee ontstaan dat er andere beoordelings- en wegingsgronden bij de openstellingsronde gehanteerd moeten worden.

Daarna is onderzocht op welke wijze gevolg kan worden gegeven aan het besluit van de raad van 28 september 2021 om te komen tot een heroverweging van deze beoordelings- en wegingsgronden (hierna de criteria).

Hiervoor is een werkgroep ingesteld die aan de slag is gegaan met het formuleren van de criteria die gehanteerd moeten worden bij een nieuwe openstellingsronde en eventuele andere aspecten die daarbij aan de orde komen.

De werkgroep heeft drie bijeenkomsten georganiseerd.
- In de eerste bijeenkomst is teruggeblikt op het beleidskader en de daarbij behorende criteria. Daarna volgde een evaluatie van het proces en werden de wensen ten aanzien van de criteria geïnventariseerd.
- De tweede bijeenkomst zijn de resultaten gepresenteerd van de eerste bijeenkomst, is onderzocht of en hoe de wensen vertaald kunnen worden en aan de hand van een discussiestuk is met elkaar in dialoog gegaan.
- De derde bijeenkomst zijn de afspraken uit de tweede bijeenkomst vertaald in een finaal voorstel. Onderstaande voorstel had het finale voorstel moeten zijn.

Echter is recent een kamerbrief uitgebracht waarin Minister Hugo de Jonge uitspraken doet over de voorkeursvolgorde van zonne-energie. Die voorkeursvolgorde bestaat uit een aantal treden welke vergelijkbaar zijn met de zonneladder van het Beleidskader Grootschalige Opwek (bijlage 1). In de kamerbrief wordt ook een uitspraak gedaan over het gebruik van Landbouwgronden. Dit en een aantal andere uitspraken heeft tot gevolg dat de aanpassingen van het beleidskader opnieuw tegen het licht aan gehouden moeten worden. Daarom dat onderstaande voorstel zich zal beperken tot vrijkomende agrarische bedrijfsbebouwing (VAB) en de openstellingsrondes. In afwachting van de provinciale verordening zal een vervolg gegeven worden aan de aanpassingen van het beleidskader.

Het voorstel is als volgt:

Het advies is om geen openstellingsronde te doen. Uit evaluatie is gebleken dat de voorkeur uitgaat naar kleinere initiatieven met minder impact op de omgeving. Maar vanwege de kamerbrief welke nog in een provinciale verordening vertaald moet worden kan hier nu ook niet over besloten worden. De aanpassingen/toevoegingen van het beleidskader moeten in samenhang zijn met de provinciale verordening. Daaruit volgen een aantal concrete punten:

A. Het beleidskader en het landschappelijk raamwerk blijven uitgangspunt voor nu;
B. Toestaan om VAB na sloop te transformeren ten behoeve van zonne-energie binnen agrarisch bouwvlak;
C. Hiervoor wordt een standaard vergunningsprocedure geadviseerd inclusief een aantal elementen.

Het gaat hierbij om drie elementen:

1. Locatie en plan;
2. Communicatie en participatie;
3. Eigendom en profijt;

De drie elementen zijn verder uitgewerkt:

1. Locatie en plan;
    a. Binnen agrarisch bouwvlak;
        - Permanent alternatief is voormalig agrarische bebouwing (VAB);
        - Aanhouden van vorm en inpassing van ontwerpprincipes;
        - Sloopverplichting voor bestaande bedrijfsbebouwing;
        - Sloopverplichting voor zonnepanelen op het einde van de vergunningstermijn;
2. Communicatie en participatie;
    a. Doel van communicatie is het informeren van betrokkenen;
    b. Doel van participatie is het inzicht krijgen in de belangen van betrokken partijen;
    c. Binnen agrarisch bouwvlak;
        - Informeren van de betrokkenen en voeren van een burendialoog;
        - Door initiatiefnemer, voor buren en direct belanghebbenden.
3. Eigendom en profijt;
    a. Onderscheiden individueel en collectief belang;
    b. Binnen agrarisch bouwvlak;
        - Geen verplichting tot coöperatief eigendom;
        - Geen verplichting tot invullen profijtbeginsel omgeving;
        - Maatschappelijke meerwaarde verankerd in het saneren van de agrarische locatie.

Daarbij is een garantie van aansluiting verplicht. Dit moet door ontwikkelende partij afgestemd worden met Enexis en de ontwikkelde partij is verantwoordelijk hiervoor. De aansluiting moet ruimschoots aangevraagd worden liggend aan de termijn die Enexis op dat moment aangeeft.

Wanneer het voorstel niet aangenomen wordt ontstaat het risico dat:

- Er te lang niets gedaan wordt op het gebied van energie opwek binnen de gemeente, waardoor klimaat/energie doelen niet behaald kunnen worden;
- Een kans gemist wordt om het elektriciteitsnetwerk onafhankelijker te maken met opwek in lokaal eigendom;
- Een kans gemist wordt om inwoners tegemoet te komen;
- Een kans gemist wordt om maatschappelijke en financiële voordelen langdurig te realiseren;
- Het moreel om zon en wind te realiseren in de gemeente daalt, zowel bij het ambtelijke apparaat als bestuur.

Bijlage(n)
1. Beleidskader Grootschalige Opwek gemeente Leudal
2. Raadsbesluit - Verbetervoorstel betreffende proces zon- en windenergie

Heythuysen, 14 november 2023

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEUDAL,

De gemeentesecretaris,	De burgemeester,
mr. drs. J.J.Th.L. Geraedts	D.H. Schmalschläger